

Σε πολιτικά ζόμπι έχουν μετατραπεί πολλές κυβερνήσεις της Ανατολικής και Κεντρικής Ευρώπης που καταρρέουν μαζί με τις οικονομίες φούσκες, που είχαν δημιουργήσει επί δύο δεκαετίες. Τελευταίο κρούσμα οι κυβερνήσεις Τσεχίας και Ουγγαρίας που ακολούθησαν εκείνη της Λετονίας.

Πέφτουν οι κυβερνήσεις, σαν βροχή

■ ΕΙΡΗΝΗ ΚΟΣΜΑ

Σε πολιτική κρίση βυθίστηκαν Τσεχία και Ουγγαρία, δύο χώρες που βρίσκονται αντιμέτωπες με βαθιά οικονομική κρίση. Η Ουγγαρία ήδη έχει καταφύγει μαζί με άλλες πέντε χώρες της Ανατολικής Ευρώπης (Ρουμανία, Λετονία, Ουκρανία, Λευκορωσία και Σερβία) σε έκτακτο δανεισμό από το ΔΝΤ, την ΕΕ και άλλους πιστωτές, προκειμένου να αποτραπεί η χρεοκοπία.

Τα «διαμάντια» της Ευρώπης, που πέρυσι, κατατάσσονταν μεταξύ των ταχύτερα αναπτυσσόμενων οικονομιών στην ΕΕ, αποδεικνύονται άνθρακας για τους επενδυτές της Δύσης που αποχωρούν από τις αγορές «υψηλού ρίσκου». Γεγονός που προκαλεί την οργή της εργαζόμενης πλειοψηφίας που βρίσκεται αντιμέτωπη με την απειλή της ανεργίας και απαιτεί πλέον αλλαγή του πολιτικού σκηνικού. Η πτώση κυβερνήσεων σε Ουγγαρία και Τσεχία αποτελούν τα «προεόρτια», καθώς και η Πολωνία αισθάνεται δυνατά τους κλυδωνισμούς από τα πολιτικά και οικονομικά προβλήματα των γειτόνων της.

Η τσέχικη κυβέρνηση πάντως, έδειξε την περιορισμένη εμπειρία της, αμέσως όταν ανέλαβε την προεδρία. Αντιμετώπιζε σοβαρά προβλήματα με το ασθενές της νόμισμα και έντονη αμφισβήτηση με το κατά πόσο μπορεί να χειριστεί την οικονομική καταιγίδα, αλλά και να αντεπεξέλθει στις απαιτήσεις της προεδρίας. Τα πράγματα θα ήταν πιο εύκολα αν απλώς είχε ηττηθεί η κυβέρνηση Τοπολάνεκ στην ψήφο δυσπιστίας, την Τρίτη, όταν αντάρτες βουλευτές του στήριξαν την αντιπολίτευση. Όμως το αντιπολιτευόμενο Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα δεν είναι σε θέση να σχηματίσει κυβέρνηση. «Φαίνεται ότι οι Τσέχοι μπαίνουν σε μακρά περίοδο αβεβαιότητας», δήλωσε ο αναλυτής Στιούαρτ Μπένετ, της *Κάλιον Μπανκ*.

Και σαν να μην έφταναν αυτά, την Τετάρτη, ο Τοπολάνεκ μίλησε στην Ευρωβουλή, καθώς η Τσεχία έχει αυτό το εξάμηνο την προεδρία της ΕΕ – και όχι μόνο μίλησε, αλλά χαρακτήρισε θρασύτατα... «δρόμο προς την κόλαση» την πολιτική του Μπαράκ Ομπάμα, επειδή έρχεται σε αντίθεση με τα δόγματα του νεοφιλελευθερισμού. Ο αμερικανολόγος αρχηγός της σοσιαλιστικής ομάδας στο Ευρωκοινοβούλιο, ο γερμανός σοσιαλδημοκράτης Μάρτιν Σουλτς, αντέδρασε αμέσως μόλις τον άκουσε να μιλάει έτσι. «Δεν μιλάτε εξ ονόματος της ΕΕ, μιλάτε μόνο στο όνομα του εαυτού σας», του είπε. «Δεν έχετε καταλάβει ποια είναι η αποστολή της προεδρίας της ΕΕ. Δεν είναι αυτό το επίπεδο, με το οποίο πρέπει να συνδιαλέγεται η ΕΕ με τις ΗΠΑ. Οδηγείτε με αυτόν τον

τρόπο την ΕΕ σε αδιέξοδο», πρόσθεσε ο Σουλτς οργισμένος.

Πλήρως απαξιωτικές δηλώσεις για τον Μίρεκ Τοπολάνεκ έκανε στους *Τάιμς της Νέας Υόρκης* και ένας σύμβουλος του τέως προέδρου της Τσεχίας, Βάτσλαβ Χά-

χος πρωθυπουργός προσπάθησε να αποτρέψει την υπερψήφιση της πρότασης μομφής εναντίον του προβάλλοντας το πολιτικό σκιάχτρο της «επιστροφής των κομμουνιστών στην κυβέρνηση».

Ο Τοπολάνεκ θα μείνει πρωθυπουργός μέχρι να σχηματιστεί νέα κυβέρνηση ή να γίνουν πρόωρες εκλογές. Θα έχει βέβαια λιγότερη ισχύ από όση χρειάζεται για να αντιμετωπίσει θέματα όπως η οικονομική ανάπτυξη και τα δημοσιονομικά προβλήματα. Ο Τοπολάνεκ έσπευσε να διαβεβαιώσει την ΕΕ ότι δεν υπάρχει πρόβλημα με την άσκηση της προεδρίας από τη χώρα του και ότι μπορεί να ξανασηματίσει κυβέρνηση. Η αντιπολίτευση απάντησε ότι δεν θα υποστηρίξει κανένα σχήμα υπό τον Τοπολάνεκ.

βελ, ονόματι Τόμας Σέντλατσεκ, ο οποίος είπε μεταξύ άλλων: «Τι είδους σεβασμό μπορεί να έχει ο πρόεδρος της ΕΕ στα μάτια του κόσμου, όταν πρόκειται για κάποιον που είναι πολιτικά νεκρός, που είναι ένα πολιτικό ζόμπι;». Φαινομενικά ο Τοπολάνεκ και η σκληρή νεοφιλελεύθερη κυβέρνησή του ανατράπηκαν επειδή τέσσερις βουλευτές των κομμάτων του κυβερνητικού συνασπισμού τον εγκατέλει-

Η πολιτική αναταραχή έχει ως επίκεντρο τις χώρες που μέχρι πέρυσι θεωρούνταν... θαύματα

ψαν και ψήφισαν υπέρ της πρότασης μομφής.

Το υπόβαθρο όμως της στάσης των βουλευτών αυτών ήταν η διαρκώς και πιο αντιλαϊκή πολιτική του Τοπολάνεκ, ο οποίος αύξησε τα όρια συνταξιοδότησης, κατάργησε τη δωρεάν ιατρική περίθαλψη και φυσικά μείωσε τους φόρους των πλουσίων και των επιχειρήσεων. «Οι συνθέσεις της οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης στοίχισαν το αξίωμά του σε έναν ακόμη αρχηγό κυβέρνησης στην Ευρώπη – στον πρωθυπουργό της Τσεχίας Μίρεκ Τοπολάνεκ», έγραφε χαρακτηριστικά στην ηλεκτρονική έκδοσή του το γερμανικό περιοδικό *Σπίγκελ* προχθές το βράδυ, αμέσως μετά την υπερψήφιση της πρότασης μομφής.

Με την πολιτική της κυβέρνησης Τοπολάνεκ «εκατοντάδες χιλιάδες Τσέχοι υποφέρουν σε ένα καθεστώς καπιταλισμού του 19ου αιώνα», υποστήριξε ο ηγέτης της αξιωματικής σοσιαλδημοκρατικής αντιπολίτευσης Γίρι Πάρουμπεκ, ενώ ο τσέ-

Σε φασιστικό παραλήρημα ολόκληρο το Ισραήλ

■ ΑΡΗΣ ΧΑΤΖΗΣΤΕΦΑΝΟΥ

Δυο ιστορίες για... κοντομάνικα μπλουζάκια κατάφεραν αυτή την εβδομάδα να περιγράψουν την κατάσταση στο Ισραήλ. Η πρώτη ήρθε από την Δανία όταν το ανώτατο δικαστήριο της χώρας επικύρωσε την καταδίκη έξι πολιτών, οι οποίοι πουλούσαν μπλουζέες με το σήμα της παλαιστινιακής οργάνωσης *Λαϊκό Μέτωπο για την Απελευθέρωση της Παλαιστίνης*. Κάνοντας χρήση της αντιτρομοκρατικής νομοθεσίας της χώρας, σε συνδυασμό με τις λίστες της ΕΕ περί τρομοκρατικών οργάνωσεων οι δανοί δικαστές θεώρησαν ότι οι κατηγορούμενοι, οι οποίοι προσέφεραν τμήμα από τα κέρδη στην οργάνωση, «παρείχαν υλική υποστήριξη» σε τρομοκρατική οργάνωση.

Δεν ήταν όμως μόνο η Ευρώπη που έδειχνε το φριχτό και συνάμα ηλίθιο πρόσωπό της αλλά και το Ισραήλ. Όπως αποκάλυψε η εφημερίδα *Χααρέτς*, ισραηλινοί στρατιώτες κυκλοφορούσαν φωνάζοντας μπλουζάκια με τα οποία υπερηφανεύονταν για τις δολοφονίες αμάχων. Σε ένα από αυτά απεικονίζεται μια έγκυος παλαιστίνια στο στόμα ενός όπλου και από κάτω υπάρχει η επιγραφή «χτυπάς έναν και σκοτώνεις δυο». Σε ένα άλλο, μέσα στο στόμα ενός βρισκόταν ένα ανήλικο παιδί και το μήνυμα έλεγε «όσο πιο μικρά τόσο πιο δύσκολο να τα πετύχεις».

«Τα συγκεκριμένα μπλουζάκια συμβολίζουν το σημερινό πολιτισμό της ισραηλινής κοινωνίας»

δήλωνε λίγες ημέρες αργότερα η ισραηλινή καθηγήτρια κοινωνιολογίας Σασόν Λεβί. Η ίδια συμπλήρωνε ότι αυτός ο πολιτισμός του τρόμου «σχετίζεται άμεσα και με το αποτέλεσμα των πρόσφατων εκλογών που πραγματοποιήθηκαν στο Ισραήλ» και οι οποίες ως γνωστόν κατέγραψαν τάσεις εκφασισμού του εκλογικού σώματος.

Το αληθινό πρόσωπο του ισραηλινού κράτους αλλά και της ισραηλινής κοινωνίας είχαν φέρει στο φως, λίγες ημέρες νωρίτερα, κάποιοι άλλοι ισραηλινοί στρατιώτες οι οποίοι επιβεβαίωσαν αυτό που όλοι γνώριζαν: ότι κατά την πρόσφατη επίδρομή στη Γάζα οι ένοπλοι δυνάμεις του Ισραήλ πραγματοποίησαν εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας με την ενθάρρυνση ανώτατων αξιωματούχων. Στις συγκεκριμένες καταγγελίες των ισραηλινών στρατιωτών αναφέρθηκε και ο ειδικός απεσταλμένος των Ηνωμένων Εθνών στη Γάζα, Ρίτσαρντ Φαλκ, του οποίου παρεπιμπτόντως έχει απαγορευθεί η είσοδος στη Γάζα από την ισραηλινή κυβέρνηση. «Και μόνο η αναλογία των θυμάτων από τις δυο πλευρές» σημείωσε ο Φαλκ «αποδεικνύει ότι ο ισραηλινός στρατός έπληξε με υπερσύγχρονα όπλα μια εν πολλοίς ανυπεράσπιστη κοινωνία». Ο αξιωματούχος του ΟΗΕ στη σημαντικότερη μέχρι σήμερα καταγγελία εναντίον της ισραηλινής φρικαλεότητας σημείωσε ότι οι Παλαιστίνιοι άμαχοι εγκλωβίστηκαν εσκεμμένα μέσα στο πεδίο μάχης, ουσιαστικά δηλαδή τους στερήθηκε ακόμη και το δικαίωμα να γίνουν πρόσφυγες. Ένα εγκλημα το οποίο, όπως είπε, δεν έχει προηγούμενο στη σύγχρονη ιστορία του πολέμου. Στο ίδιο μήκος κύματος κινήθηκαν όμως και άλλοι αξιωματούχοι των Ηνωμένων Εθνών, οι οποίοι ίσως για πρώτη φορά αναφέρθηκαν εμμέσως πλην σαφώς στο ενδεχόμενο έκδοσης ισραηλινών αξιωματούχων σε διεθνή δικαστήρια. «Εάν η ισραηλινή δικαιοσύνη επιτελέσει το έργο της για τον εντοπισμό και την τιμωρία των ενόχων κανένα στέλεχος των ισραηλινών ενόπλων δυνάμεων δεν θα πρέπει να φοβάται για την έκδοσή του στο εξωτερικό» ήταν μια από τις χαρακτηριστικές δηλώσεις αξιωματούχων του οργανισμού που θέλησαν να προειδοποιήσουν έτσι το Ισραήλ.

Εν τω μεταξύ στο εσωτερικό του Ισραήλ ο Βενιαμίν Νετανιάχου και το κόμμα του *Λικούντ*, που έχουν ήδη γνωστοποιήσει τη συμμαχία τους με το νεοφασιστικό κόμμα του *Λίμπερμαν* και τους υπερορθόδοξους του κόμματος *Σας*, εξασφάλισε και τη συμμετοχή των Εργατικών. Η τελική σύνθεση του νέου κυβερνητικού σχήματος αναμένεται να ανακοινωθεί σε λίγες ημέρες. Το γεγονός βέβαια ότι οι Εργατικοί είναι διατεθειμένοι να συνυπάρξουν σε μια κυβέρνηση ορισμένα στελέχη της οποίας έχουν ζητήσει ακόμη και την εκτέλεση των βουλευτών αραβικής καταγωγής της Κνεσέτ μαρτυρά πολλά για τη συνολική μετατόπιση όλου του πολιτικού οικοδομήματος προς τη φασίζουσα άκρη Δεξιά.